

Kulturutskottets betänkande

1980/81:7

med anledning av motion om ett idrottscenter för handikappidrott

Motionen

I motion 1979/80:1679 av Karin Nordlander m. fl. (vpk) yrkas att riksdagen hos regeringen hemställer

1. att förutsättningarna för ett riksidrottscenter utreds enligt Rekryteringsgruppens förslag,
2. att förutsättningarna på vilket sätt samhället kan medverka i projektet utreds.

Den i motionen avsedda rekryteringsgruppen har sedan år 1976 verkat inom handikappidrotten. Gruppen, som bildades av några idrottsledare och aktiva utövare av handikappidrott, vill på ett tidigt stadium fånga upp nyskadade handikappade för intensiv träning genom handikappidrott. Rekryteringsgruppen har bl. a. bedrivit uppsökande verksamhet på vissa sjukhus i Stockholm och i övriga landet och särskilt vänt sig till personer som blivit gravt handikappade genom traumatiska ryggmärgsskador. I Stockholm har man – i samarbete med Stockholms handikappidrottsförbund – arbetat med träning i form av simning, bågskytte, tyngdlyftning, fri idrott och bordtennis. Vidare har rekryteringsgruppen arrangerat idrottsläger för handikappade. Träning i rullstolskörning är utöver nämnda idrottsgrenar en viktig punkt i träningsprogrammet.

Verksamheten har stötts genom bidrag från dels allmänna arvsfonden, dels vissa företag, stiftelser och fonder.

För att träningsverksamheten för handikappade skall kunna drivas kontinuerligt har rekryteringsgruppen lagt förslag om att i Järfälla kommun skapa ett särskilt idrottscentrum för handikappade. Projektet har fått arbetsnamnet Görveln Center och kostnadsberäknats till ca 35 milj. kr. Avsikten är att kombinera kvalificerad idrottsträning för handikappade med utveckling av och utbildningsmöjligheter inom handikappidrotten.

I motionen uttalas att rekryteringsgruppens arbete och de erfarenheter som detta arbete givit har visat att det finns behov av en permanent idrottsanläggning för handikappade i Sverige.

Många handikappade får, menar motionärerna, inte den träning och stimulans som de behöver för att orka arbeta, kunna ta till vara samhällets utbud av fritidsaktiviteter och klara av att integreras bland icke handikappade. Motionärerna anser att de handikappade troligen skulle finna det lättare att delta i det reguljära idrottandet sedan de fått träning och en viss färdighet genom rekryteringsgruppens verksamhet.

Tidigare riksdagsbehandling

Frågan om möjligheterna för rekryteringsgruppen att fortsätta och helst utvidga sitt arbete med idrott för handikappade behandlades vid en frågestund i riksdagen den 24 januari 1980. Statsrådet Elisabet Holm anförde då i sitt svar till frågeställaren Gabriel Romanus bl. a. följande:

Idrott för handikappade bedrivs inom ramen för Svenska Handikapp-idrottsförbundet och dess regionala och lokala organisationer. Jag anser denna verksamhet angelägen. Det är också värdefullt om den kan kopplas till de olika rehabiliteringsklinikerna för att på ett tidigt stadium engagera nyskadade handikappade i handikappidrott. Jag ser detta som en uppgift för Handikappidrottsförbundet. Formerna för samverkan med rehabiliteringsklinikerna är närmast en fråga för sjukvårdshuvudmännen och de läkare som är ansvariga för patienternas fortsatta rehabilitering.

— — En bred utveckling av verksamheten måste baseras på samverkan mellan idrottsrörelsen och sjukvårdshuvudmännen. Jag avser att ta kontakt med statens handikappråd och Landstingsförbundet för att i samverkan med socialstyrelsen, Handikappidrottsförbundet och försäkringsbolagen överväga förutsättningarna för att engagera nyskadade handikappade i handikappidrott som ett led i deras rehabilitering. Ett betydande intresse måste då enligt min mening ägnas frågans medicinska aspekter.

Det är också synnerligen angeläget att existerande idrotts- och friluftsanläggningar, simhallar osv. utnyttjas för aktivering och träning av handikappade och så långt möjligt anpassas för detta.

Utskottet

Inom socialdepartementet studerar man f. n. frågan om idrottens betydelse som ett led i svårt handikappades rehabilitering. I detta arbete har departementet för någon tid sedan till sig knutit en arbetsgrupp bestående av intressenter inom området såsom handikapprörelsen, statens handikappråd, Svenska handikappidrottsförbundet och den i motion 1979/80:1679 angivna rekryteringsgruppen. De överväganden rörande handikappidrott som ett led i rehabilitering vilka förutskickades i ett frågesvar i riksdagen i början av 1980 har således kommit i gång. Den nyss nämnda arbetsgruppen arbetar i informella former och utan särskilda direktiv. Enligt vad utskottet inhämtat har gruppen beslutat att som en grund för sina överväganden göra en utvärdering av rekryteringsgruppens verksamhet. Med hänsyn bl. a. till nämnda arbete inom socialdepartementet anser utskottet inte att motionärernas förslag om en utredning av en riksanläggning för handikappidrott bör

föranleda någon särskild åtgärd från riksdagens sida. Utskottet avstyrker därför motion 1979/80:1679.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1979/80:1679.

Stockholm den 21 oktober 1980

På kulturutskottets vägnar

KARL-ERIC NORRBY

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Karl-Eric Norrby (c), Tore Nilsson (m), Åke Green (s), Kerstin Anér (fp), Tyra Johansson (s), Ingrid Diesen (m), Olle Eriksson (c), Hans Alsén (s), Lars Ahlmark (m), Catarina Rönnung (s), Anna Eliasson (c), Kerstin Andersson i Kumla (s), Bertil Hansson (fp), Ing-Marie Hansson (s) och Maja Bäckström (s).

